

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครปฐม เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครปฐม ดังนี้ 1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารอบต.ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 188 คน เนื่องจากประชากรมีจำนวนไม่มาก จึงศึกษาประชากรทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีคำถามทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าเฉลี่ย

1.3 ผลการวิจัย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1.3.1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ผู้บริหารอบต.ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 44.71 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างละครั้ง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งเฉลี่ย 6.69 ปี และมีรายได้เฉลี่ย 25,174.63 บาทต่อเดือน

1.3.2 ความคิดเห็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9 ภารกิจ พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับมากต่อแนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับ อบต. ($\mu = 3.53$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า

ใน 9 ภารกิจที่ได้ถ่ายโอนให้กับ อบต. ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับมาก จำนวน 6 ภารกิจ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล 2) การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร 3) การบริการข้อมูลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 4) การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร 5) การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม และ 6) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล และผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับปานกลาง จำนวน 3 ภารกิจ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช 2) การกระจายพันธุ์ และ 3) การรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.3.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9 ภารกิจ พบว่า ผู้บริหารอบต.เกือบทั้งหมดประสบปัญหาในประเด็นแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจยังขาดความชัดเจน ผู้บริหารอบต.ส่วนใหญ่ ประสบปัญหาในประเด็นอบต. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญที่จะปฏิบัติงานตามขั้นตอนในแต่ละภารกิจที่รับการถ่ายโอน ประเด็นอบต. ขาดงบประมาณที่จะดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติในภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอน ประเด็นปริมาณภารกิจมากเกินไปเกินกำลังของอบต. ที่จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างครบถ้วน และประเด็นขาดการวางแผนในการประสานงานระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรกับ อบต. อย่างเป็นระบบ ตามลำดับ ผู้บริหารอบต.มากกว่าสี่ในห้า เสนอประเด็นควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจนในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน และประเด็นควรจัดอบรมเพื่อชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อซักซ้อมความเข้าใจแก่บุคลากรของอบต. ผู้บริหารอบต.มากกว่าสามในสี่ เสนอประเด็นเมื่อมีการถ่ายโอนภารกิจให้อบต. ควรถ่ายโอนงบประมาณในจำนวนที่เหมาะสมกับปริมาณงานตามภารกิจที่ถ่ายโอน ประเด็นควรจัดบุคลากรเข้ามาทำงานหรือเป็นที่ปรึกษาหลังการถ่ายโอนภารกิจ ประเด็นกรมส่งเสริมการเกษตรควรพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของแต่ละภารกิจที่ถ่ายโอนให้อบต. เพื่อให้อบต.สามารถปฏิบัติงานได้จริง และประเด็นการแจ้งโอนงบประมาณให้อบต. ควรระบุให้ชัดเจนว่าตัดโอนมาจากหน่วยงานใด ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครปฐมเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

2.1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารอบต.ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มากกว่าครึ่งจบการศึกษา ระดับปริญญาตรี ส่วนผู้บริหารอบต.ที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนน้อยกว่าผู้ที่จบ การศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรีเพียงเล็กน้อย ดังนั้น เมื่อพิจารณาโดยรวมจะเห็นว่าผู้บริหารอบต. มีความรู้ในระดับสูง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากจังหวัดนครปฐมมีสถานศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี หลายแห่ง หรือการเดินทางจากจังหวัดไปศึกษาในสถานศึกษาที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ ก็มีความ สะดวก จึงทำให้ผู้บริหารอบต. ศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมากขึ้น ซึ่งการที่ผู้บริหารอบต. มีความรู้ในระดับสูง อาจมีผลทำให้ผู้บริหารอบต. มีความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติตามภารกิจ ของกรมส่งเสริมการเกษตรที่ถ่ายโอนให้อบต. ได้ง่ายขึ้น

ด้านระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารอบต.มีค่าเฉลี่ย 6.69 ปี โดยอยู่ ระหว่าง 10 – 12 ปี มากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารอบต. ตำแหน่งปลัดอบต.เพิ่งจะมีการ กำหนดตำแหน่งขึ้นเมื่อปี 2537 แล้วจึงเริ่มมีการบรรจุบุคคลเข้ารับตำแหน่ง ดังนั้น ระยะเวลาการ ดำรงตำแหน่งไม่นานเมื่อเปรียบเทียบกับองค์กรอื่นๆ ที่ตั้งขึ้นมานานแล้ว อายุของผู้บริหารอบต. ส่วนใหญ่จึงมีไม่มากเช่นกัน โดยผู้บริหารอบต.มีอายุเฉลี่ย 44.71 ปี มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มาก ที่สุด และรองลงมาอายุ 31 – 40 ปี จะเห็นว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุไม่เกิน 50 ปี ส่วนผู้บริหาร อบต.ที่ดำรงตำแหน่งนายกอบต. ก็จะมีบางส่วนที่เป็นคนรุ่นใหม่ ไม่เคยเป็นผู้นำท้องถิ่นมาก่อน จึงมีอายุไม่มากเช่นเดียวกับปลัดอบต. ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมเกียรติ ทะฤาษี (2547: 90) ที่พบว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอายุระหว่าง 41-45 ปีการที่ผู้บริหารอบต.อยู่ ในช่วงวัยที่กำลังมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานสูง ทำให้ประสิทธิภาพในการบริหารงานจึงอยู่ใน ระดับสูง ถึงแม้ประสบการณ์ในการทำงานจะไม่นานเท่าองค์กรอื่นๆ ดังนั้นการที่กรมส่งเสริม การเกษตรจะส่งเจ้าหน้าที่ไปประสานการปฏิบัติงาน เพื่อให้อบต.สามารถปฏิบัติตามภารกิจของ กรมส่งเสริมการเกษตรที่ถ่ายโอนให้นั้นก็สามารถทำได้ง่าย ส่วนผู้บริหารอบต.ที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ซึ่งเป็นส่วนน้อย เป็นผู้บริหารกลุ่มที่มีอายุมากกว่าผู้บริหารอบต. กลุ่มอื่นๆ การประสานงานกับ ผู้บริหารอบต.กลุ่มนี้ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลจึงควรมีการประสานงานอย่าง ใกล้ชิดมากกว่าอบต.อื่นๆ รวมทั้งต้องมีการสร้างความเข้าใจในการทำงานร่วมกันในระดับ ผู้บริหาร และติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

สำหรับด้านรายได้ของผู้บริหารอบต. พบว่าผู้บริหารอบต.เกือบครึ่ง มีรายได้ ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน และมีรายได้เฉลี่ย 25,174.63 บาทต่อเดือน จะเห็นว่า รายได้ของผู้บริหารอบต.ส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่มาก ทั้งนี้ เนื่องจากระยะเวลาการดำรง ตำแหน่งของผู้บริหารอบต.ไม่นาน ส่วนที่มีผู้บริหารอบต.หนึ่งในสิบ มีรายได้มากกว่า 40,000 บาท

ต่อเนื่อง อาจเป็นผู้บริหารอบต.ที่ดำรงตำแหน่งนายกอบต. ที่มีรายได้จากอาชีพอื่นๆ นอกจากเงินเดือน ซึ่งมีความแตกต่างจากผลการศึกษาของสมเกียรติ ทะฤาษี (2547: 90) ที่พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีรายได้ต่อปีระหว่าง 100,001-150,000 บาทต่อปี การที่ผู้บริหารอบต.มีอาชีพอื่นๆ นอกเหนือจากการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารอบต. อาจมีผลกระทบกับประสิทธิภาพการบริหารงาน แต่ปัญหาดังกล่าวไม่น่าจะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรที่ถ่ายโอนให้อบต. โดยภาพรวม เนื่องจากผู้บริหารอบต.ที่มีลักษณะดังกล่าวมีจำนวนไม่มาก

2.2 ความคิดเห็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมใน 9 ภารกิจที่ได้ถ่ายโอนให้กับ อบต. ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับมาก จำนวน 6 ภารกิจ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล 2) การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร 3) การบริการข้อมูลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ 4) การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร 5) การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม และ 6) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล ส่วนภารกิจที่ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับปานกลาง มีจำนวน 3 ภารกิจ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช 2) การกระจายพันธุ์ และ 3) การรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2.1 ภารกิจที่ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับมากเป็นลำดับที่ 1 – 3

เป็นภารกิจที่ อบต.สามารถปฏิบัติได้ โดยไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ยุ่งยาก เจ้าหน้าที่ของ อบต.มีความรู้ ประสบการณ์ ในการปฏิบัติระดับหนึ่ง เนื่องจากเป็นภารกิจพื้นฐานที่อบต.ปฏิบัติอยู่แล้ว ดังนั้น จึงคาดได้ว่าอบต.จะสามารถเปิดบริการทั้ง 3 ภารกิจได้ทันภายในปี 2553 มีรายละเอียดในแต่ละภารกิจ ดังนี้

1) การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล พบว่า ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยในระดับมากในทุกประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในพื้นที่ผู้แทนชาวบ้านกลุ่ม อาชีพ สถาบันเกษตรกรฯฯ เพื่อให้เห็นความสำคัญของแผน และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็นจัดทำสัญญาประชาคม (เวทีตำบล) ระหว่างผู้แทนชุมชน กลุ่มอาชีพสถาบันเกษตรกรชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ และผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดเวทีผู้แทนชาวบ้านกลุ่ม อาชีพสถาบันเกษตรกรฯฯ เป็นงานลักษณะที่อบต.เคยปฏิบัติอยู่แล้ว ดังนั้น การที่อบต.จะเป็นเจ้าภาพหลักในการปฏิบัติการกิจดังกล่าวก็สามารถปฏิบัติได้ ส่วนการจัดทำสัญญาประชาคม (เวทีตำบล)

ระหว่างผู้แทนชุมชน กลุ่มอาชีพสถาบันเกษตรกร ชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ และผู้เกี่ยวข้อง เป็นงานที่มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ยุ่งยากกว่าการจัดเวทีชุมชน รวมทั้งต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก

2) การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร พบว่า ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยในระดับมากในทุกประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในประเด็นการสำรวจความต้องการความรู้ของเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพ และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็นการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมแต่ละหลักสูตร ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการสำรวจความต้องการความรู้ของเกษตรกร ในการพัฒนาอาชีพการเกษตรโดยฝึกอบรม เป็นงานที่มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ไม่ยุ่งยาก แต่การจัดฝึกอบรมเกษตรกรต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางการเกษตร ซึ่งแต่ละ อบต. อาจยังมีบุคลากรด้านนี้ไม่มาก ดังนั้น การที่จะสามารถปฏิบัติการดังกล่าวได้ผู้บริหารอบต.จึงต้องพิจารณาถึงงบประมาณของ อบต.ที่มีอยู่ว่าจะสามารถดำเนินการจัดหาบุคลากรได้มากน้อยเพียงใด

3) การบริการข้อมูลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยในระดับมาก 9 ใน 11 ประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในประเด็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแก่เกษตรกรในชุมชน และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือประเด็นการคัดเลือกผู้สื่อข่าวเกษตรจากผู้แทนของแต่ละหมู่บ้าน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเป็นงานที่อบต.ปฏิบัติอยู่เป็นประจำอยู่แล้ว แต่การคัดเลือกผู้สื่อข่าวเกษตรจากผู้แทนของแต่ละหมู่บ้าน ต้องมีการบริหารจัดการเพื่อให้ผู้สื่อข่าวเกษตรสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง อบต.อาจยังไม่มีบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการดังกล่าว ส่วนอีก 2 ประเด็น ที่ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง คือประเด็นการจัดเจ้าหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มาติดต่อ และประเด็นจัดหาวัสดุอุปกรณ์ประจำศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร อาจเป็นเพราะการปฏิบัติการกิจในประเด็นดังกล่าว ต้องใช้งบประมาณในการจัดหาเจ้าหน้าที่และวัสดุอุปกรณ์ประจำศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร ผู้บริหารอบต.จึงต้องพิจารณาถึงงบประมาณของอบต.ที่มีอยู่เช่นเดียวกันกับการกิจการฝึกอบรมอาชีพการเกษตร

2.2.2 การกิจที่ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับมากเป็นลำดับที่ 4 –6

เป็นการกิจที่อบต.สามารถปฏิบัติได้ แต่การปฏิบัติต้องเป็นไปตามแนวทางของกรมส่งเสริมการเกษตร ดังนั้น ผู้บริหารอบต.จึงยังไม่ค่อยมีความมั่นใจในการปฏิบัติ อาจเป็นเพราะยังไม่ทราบหรือไม่เข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติการกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรอย่างชัดเจน รวมทั้งมีความไม่พร้อมด้านงบประมาณและบุคลากรในการปฏิบัติงาน มีรายละเอียดในแต่ละภารกิจ ดังนี้

1) การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร พบว่า ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยในระดับมากในทุกประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในประเด็นการสนับสนุน

พนักงานสำรวจในการจัดเก็บข้อมูล และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็นรายงานข้อมูลตามวิธีการที่รัฐกำหนด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารอบค.มีความเห็นด้วยที่จะสนับสนุนด้านบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร แต่อาจจะยังไม่ค่อยเข้าใจวิธีปฏิบัติการรายงานข้อมูลตามวิธีการที่รัฐกำหนด ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรควรกำหนดวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน โดยกำหนดประเด็นข้อมูลหลักที่อบค.จะต้องดำเนินการสำรวจ กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการรายงานข้อมูล เพื่อเป็นมาตรฐานให้อบค.สามารถปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ ส่วนข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น ต้องใช้ในแต่ละชุมชน ก็สามารถสำรวจเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นข้อมูลระดับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมเกียรติ ทะฤาษี (2547: 96 – 99) ที่พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้ทราบความเคลื่อนไหวของภาวะการผลิตพืชที่ปลูกในหมู่บ้าน/ตำบล เป็นข้อมูลที่เป็นฐานข้อมูลกลางที่มีความถูกต้อง ทันสมัย เป็นมาตรฐานเดียวกัน ตรวจสอบได้และเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรนั้น ควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในการเก็บ และควรจัดทำข้อมูลในระดับหมู่บ้าน/ตำบล ตลอดจนการจัดทำทะเบียนเกษตรกรกรทุกครัวเรือนให้ครบถ้วน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเป็นที่ยอมรับของชุมชน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่และหน่วยงานในชุมชน สามารถใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานมากขึ้น

2) การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม พบว่า ผู้บริหารอบค.มีความเห็นด้วยในระดับมาก 6 ใน 8 ประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในประเด็นการรวบรวมปัญหา / ความต้องการของเกษตรกร รองลงมาคือการจัดประชุมสมาชิกกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กัน และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในประเด็นกำหนดประเด็นการติดตามวัดผลงาน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารอบค.มีความเห็นด้วยที่จะปฏิบัติการกิจต่างๆ ที่เกี่ยวกับการรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม แต่การติดตามวัดผลงานผู้บริหารอบค.อาจยังไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นและเป้าหมายในการวัดผลงาน เนื่องจากกรมส่งเสริมการเกษตรยังมิได้ระบุรายละเอียดที่ชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติงาน ส่วนประเด็นที่ผู้บริหารอบค.มีความเห็นด้วยระดับปานกลางมี 2 ประเด็น คือการแนะนำสมาชิกกลุ่มในการจัดหาทุนดำเนินงาน และการจัดหางบประมาณจากภาครัฐหรือ อบค.เพื่อสนับสนุนการจัดอบรม ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดหาทุนให้กลุ่มเป็นงานที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ต้องมีความรู้ ประสบการณ์ในการให้คำแนะนำแก่กลุ่มต่างๆ ให้มีการจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อเสนอแหล่งทุน แต่เจ้าหน้าที่ของอบค.ยังไม่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานดังกล่าว สำหรับการจัดหางบประมาณจากภาครัฐหรือ อบค.เพื่อสนับสนุนการจัดอบรม ผู้บริหารอบค. ก็ต้องพิจารณาถึงงบประมาณของอบค.ที่มีอยู่ด้วย

3) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล

(1) การถ่ายทอดเทคโนโลยี พบว่า ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับมาก 4 ใน 5 ประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในการประเมินรวบรวมปัญหา / ความต้องการจากแผนพัฒนาการเกษตร รองลงมาคือการจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตามแผนพัฒนาส่วนอีก 1 ประเด็นผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับปานกลาง คือสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารอบต.เห็นด้วยที่จะดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร แต่ยังคงพิจารณาถึงงบประมาณที่มีอยู่ด้วย

(2) การลงทุนทางธุรกิจการเกษตร พบว่า ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับปานกลางทั้ง 2 ประเด็น คือประเด็นกลุ่มดำเนินกิจกรรมตามแผนการลงทุน และประเด็นหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนกลุ่มอาชีพ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารอบต.ยังไม่มั่นใจว่าจะสามารถดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติ ที่กำหนดให้อบต.เป็นเจ้าภาพหลักสนับสนุนศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ให้มีบทบาทในการหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนกลุ่มอาชีพให้สามารถดำเนินกิจกรรมตามแผนการลงทุน เนื่องจากอบต.ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญด้านการลงทุนทางธุรกิจเกษตร

(3) การจดทะเบียนสมาชิก พบว่า ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับมาก 4 ใน 6 ประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในการประเมินประชาสัมพันธ์การรับจดทะเบียนสมาชิกศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลให้เกษตรกรทราบ และมีความเห็นด้วยระดับปานกลาง 2 ประเด็น คือประเด็นการดำเนินการจดทะเบียน และประเด็นออกบัตรสมาชิก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยที่จะดำเนินการจดทะเบียนสมาชิกศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล โดยสามารถปฏิบัติงานในขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน เช่น การประชาสัมพันธ์ แต่ขั้นตอนการรับจดทะเบียนและออกบัตรสมาชิกต้องใช้บุคลากรและงบประมาณ จึงเป็นข้อจำกัดที่อาจจะทำให้อบต.ไม่สามารถดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ

(4) การจัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และให้บริการ พบว่า ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับมาก 6 ประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในการประเมินเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารการเกษตร รองลงมาคือบริการข้อมูลการเกษตร แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยที่จะดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ส่วนประเด็นการจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือประจำศูนย์บริการฯ ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการมากพอสมควร ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือประจำศูนย์บริการฯที่สามารถ

ให้บริการเกษตรกรอย่างครบถ้วน ดังนั้น อบต.ที่มีงบประมาณจำกัดอาจทำให้ประสิทธิภาพการให้บริการลดลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเดโช อัครละ (2548 : 59 - 60) ที่พบว่า ความคิดเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานศูนย์บริการฯ ร้อยละ 73.9 มีความพร้อมในการถ่ายโอนภารกิจงานศูนย์บริการฯ จากกรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนที่ยังไม่พร้อมในการถ่ายโอน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านความรู้ความชำนาญงาน

2.2.3 ภารกิจที่ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับปานกลาง

มีจำนวน 3 ภารกิจที่ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช 2) การกระจายพันธุ์ และ 3) การรวบรวมส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากทั้ง 3 ภารกิจ มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ยุ่งยาก ต้องอาศัยความรู้เชิงวิชาการ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ดังนั้น ผู้บริหารอบต.จึงมีระดับความเห็นด้วยที่น้อยกว่าภารกิจอื่นๆ มีรายละเอียดในแต่ละภารกิจ ดังนี้

1) การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช พบว่า ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยในระดับมาก ในประเด็นที่มีแนวทางการปฏิบัติที่ไม่ยาก มีลักษณะงานใกล้เคียงกับงานที่อบต.ปฏิบัติอยู่แล้ว ได้แก่ การประกาศเตือนการระบาดของศัตรูพืชแก่เกษตรกร การแต่งตั้งเกษตรกรอาสาสมัครเพื่อดำเนินการสำรวจการระบาด การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานการสำรวจศัตรูพืชของ อบต. และประสานกับเจ้าหน้าที่รัฐวางแผนการควบคุมปริมาณการระบาดของศัตรูพืช ส่วนภารกิจที่ต้องใช้ความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และงบประมาณจำนวนมาก ผู้บริหารอบต.จะมีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง ได้แก่ การให้บริการเครื่องมือในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแก่เกษตรกร การให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเบื้องต้นแก่เกษตรกร และการให้บริการปัจจัยอื่นๆ ทดแทนสารเคมี แก่เกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนจากการระบาดของศัตรูพืช ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร อบต. เห็นว่า อบต.ยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาปฏิบัติงาน และต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก สำหรับประเด็นให้บริการสารเคมีแก่เกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนจากการระบาดของศัตรูพืช ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยในระดับน้อย ซึ่งมีระดับความเห็นด้วยน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ อาจเป็นเพราะนอกจากจะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากแล้ว ยังมีกระแสการลดการใช้สารเคมีที่มีการณรงค์อย่างต่อเนื่อง อาจมีผลต่อระดับความเห็นเช่นกัน ดังนั้น การที่อบต.จะเปิดบริการภารกิจดังกล่าวในปี 2553 จึงควรมีการทบทวนแนวทางการปฏิบัติในภารกิจดังกล่าวร่วมกันระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรและอปท. เพื่อปรับปรุงแนวทางปฏิบัติให้มีความเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมได้

2) การกระจายพันธุ์ พบว่า ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง 3 ใน 4 ประเด็น ได้แก่ การสนับสนุนพืชพันธุ์ดีแก่เกษตรกร การนำพืชพันธุ์ดีจากรัฐไปจัดสร้างแปลงขยายพันธุ์ และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดสร้างแปลงขยายพันธุ์พืชพันธุ์ดี ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากขั้นตอนการปฏิบัติที่ยุ่งยาก ต้องใช้บุคลากร งบประมาณพอสมควร ส่วนประเด็นที่อบต.ต้องหาพื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์พืชนั้น เป็นลักษณะงานที่ค่อนข้างยุ่งยากในการปฏิบัติ ทำให้ผู้บริหารอบต.มีระดับความเห็นด้วยน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ ดังนั้น การประสานงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลกับ อบต. จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดการภารกิจด้านนี้มีความเหมาะสม เพื่อให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) การรวบรวมและส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่าผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง 7 ใน 8 ประเด็น ได้แก่ การจัดทำแผนปฏิบัติงาน การจัดทำเอกสารเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน การจัดตั้งคณะกรรมการคัดเลือกภูมิปัญญาท้องถิ่น การดำเนินการสำรวจข้อมูล การจัดทำแบบสำรวจข้อมูล การจัดตั้งเครือข่ายศูนย์เรียนรู้เพื่อเผยแพร่ผลการวิจัย และการสนับสนุนงบประมาณค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารอบต. ยังไม่เข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด รวมทั้งไม่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภารกิจนี้ และมีภารกิจที่ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยในระดับน้อย 1 ประเด็น คือการร่วมกับเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกฯ ทำการศึกษาวิจัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารอบต.เห็นว่าอบต.ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านงานวิจัย ดังนั้น ภารกิจด้านการรวบรวมและส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงเป็นภารกิจที่มีความเสี่ยงว่าอบต. จะไม่สามารถเปิดให้บริการประชาชนได้ในปี 2553 มากที่สุด

2.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9 ภารกิจ พบว่า

2.3.1 ผู้บริหารอบต. เกือบทั้งหมดประสบปัญหาในประเด็นแนวทางการปฏิบัติในการถ่ายโอนภารกิจยังขาดความชัดเจน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเมื่อกรมส่งเสริมการเกษตรมีการเร่งรัดการถ่ายโอนภารกิจให้อปท.แล้ว ก็ยังไม่มี การประสานในการดำเนินงานร่วมกันให้เกิดเป็นรูปธรรมอปท.จึงไม่ทราบว่า จะปฏิบัติงานภายในแต่ละภารกิจอย่างไร ดังนั้น ผู้บริหารอบต. มากกว่าสี่ในห้าจึงเสนอให้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ที่มีความชัดเจนในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน และควรจัดอบรมเพื่อชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อซักซ้อมความเข้าใจแก่บุคลากรของ อบต.

2.3.2 ผู้บริหารอบต.สีนหัว ประสบปัญหาในประเด็น ดังนี้

1) การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญที่จะปฏิบัติงานตามขั้นตอนในแต่ละภารกิจที่รับการถ่ายโอน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ อบต. ยังไม่มีการกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริมการเกษตรของ อบต.เอง โดยผู้บริหารอบต.มากกว่าสามในสี่ เสนอว่ากรมส่งเสริมการเกษตรควรจัดบุคลากรเข้ามาทำงานหรือเป็นที่ปรึกษาหลังการถ่ายโอนภารกิจ

2) อบต. ขาดงบประมาณที่จะดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติในการกิจที่ได้รับการถ่ายโอน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ อบต.มีภารกิจจำนวนมากที่จะต้องปฏิบัติ แต่มีจำนวนงบประมาณที่จำกัด ซึ่งผู้บริหารอบต.มากกว่าสามในสี่ เสนอว่าเมื่อมีการถ่ายโอนภารกิจให้ อบต. ควรถ่ายโอนงบประมาณในจำนวนที่เหมาะสมกับปริมาณงานตามภารกิจที่ถ่ายโอน และการแจ้งโอนงบประมาณให้ อบต. ควรระบุให้ชัดเจนว่าตัดโอนมาจากหน่วยงานใด

3) ปริมาณภารกิจมากเกินไปเกินกำลังของอบต. ที่จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างครบถ้วน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีหลายหน่วยงานที่มีการถ่ายโอนภารกิจให้อบต.แต่อบต.มีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการเพิ่มจำนวนอัตราเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารอบต.มากกว่าสามในสี่ เสนอว่ากรมส่งเสริมการเกษตรควรพิจารณาทบทวนความเหมาะสมของแต่ละภารกิจที่ถ่ายโอนให้ อบต. เพื่อให้ อบต.สามารถปฏิบัติงานได้จริง

4) การขาดการวางแผนในการประสานงานระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรกับ อบต. อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะกรมส่งเสริมการเกษตรยังขาดข้อมูลด้านปัญหาอุปสรรคที่แท้จริงในการปฏิบัติงานในการถ่ายโอนภารกิจ ผู้บริหารอบต.สามในสี่ เสนอว่ากรมส่งเสริมการเกษตรควรวางแผนการชี้แจงการถ่ายโอนภารกิจ ให้แก่อบต. อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารอบต.เกือบสามในสี่ เสนอว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล ควรเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับอบต. เกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ กรมส่งเสริมการเกษตรควรมีความชัดเจนในการปฏิบัติงานถ่ายโอนภารกิจให้แก่อบต. และควรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานในการถ่ายโอนภารกิจให้แก่อบต.ของเจ้าหน้าที่ระดับตำบลอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง ควรจัดทำในลักษณะตำบลนำร่อง เพื่อเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติงาน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงนโยบาย แนวทางการปฏิบัติงานในแต่ละภารกิจ มีดังนี้

1) การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ควรเข้าไปสนับสนุนอบต.อย่างใกล้ชิดในการจัดทำสัญญาประชาคม (เวทีตำบล) ระหว่างผู้แทนชุมชน กลุ่มอาชีพสถาบันเกษตรกร ชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ และผู้เกี่ยวข้อง เนื่องจากเป็นงานที่มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ยุ่งยากกว่าการจัดเวทีชุมชน และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่าเจ้าหน้าที่ของอบต.

2) การฝึกอบรมอาชีพการเกษตร การจัดฝึกอบรมเกษตรกรต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางการเกษตร ซึ่งแต่ละ อบต. อาจยังมีบุคลากรด้านนี้ไม่มาก ดังนั้น การที่จะสามารถปฏิบัติการดังกล่าวได้ผู้บริหารอบต.จึงต้องพิจารณาถึงงบประมาณของ อบต.ที่มีอยู่ว่าจะสามารถดำเนินการจัดหาบุคลากรได้มากน้อยเพียงใด ดังนั้น ในระยะแรกเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล จึงควรให้คำปรึกษา แนะนำแก่อบต.ให้เข้าใจทุกขั้นตอนในการกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพการเกษตร

3) การบริการข้อมูลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การคัดเลือกผู้สื่อข่าวเกษตรจากผู้แทนของแต่ละหมู่บ้าน ต้องมีการบริหารจัดการเพื่อให้ผู้สื่อข่าวเกษตรสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางการเกษตรในการดำเนินการบริหารจัดการ โดยกำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่ วิธีการปฏิบัติงาน และค่าตอบแทนของผู้สื่อข่าวเกษตรอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง

4) การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เนื่องจากผู้บริหารอบต. ยังไม่ค่อยเข้าใจวิธีปฏิบัติการรายงานข้อมูลตามวิธีการที่รัฐกำหนด ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตร ควรกำหนดวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน โดยกำหนดประเด็นข้อมูลหลักที่อบต.จะต้องดำเนินการสำรวจ กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการรายงานข้อมูล เพื่อเป็นมาตรฐานให้อบต.สามารถปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ ส่วนข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น ต้องใช้ในแต่ละชุมชน ก็สามารถสำรวจเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นข้อมูลระดับชุมชน

5) การรวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม ผู้บริหารอบต.ยังไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นและเป้าหมายในการวัดผลงาน เนื่องจากกรมส่งเสริมการเกษตรยังมิได้ระบุ

รายละเอียดที่ชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติงาน ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่มีความละเอียดชัดเจน เพื่อให้อบต.เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ ขอบเขตในการปฏิบัติงาน รวมทั้งกำหนดเป้าหมายในการพัฒนากลุ่มให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน ส่วนการแนะนำสมาชิกกลุ่มในการจัดหาทุนดำเนินงาน อบต.ควรเพิ่มบุคลากรด้านการพัฒนากลุ่มเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้คำแนะนำในการจัดหาแหล่งทุนดำเนินแก่กลุ่มได้ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลควรเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดด้วย สำหรับการจัดหางบประมาณจากภาครัฐหรือ อบต.เพื่อสนับสนุนการจัดอบรม เป็นประเด็นที่ผู้บริหารอบต. ยังต้องพิจารณาถึงงบประมาณของอบต.ที่มีอยู่ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อกลุ่มมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ก็สามารถบริหารจัดการด้านการฝึกอบรมสมาชิกเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของกลุ่มโดยไม่ต้องพึ่งพางบประมาณจากภาครัฐ

6) ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล

(1) การถ่ายทอดเทคโนโลยี ผู้บริหารอบต.ยังต้องพิจารณาถึง

งบประมาณที่มีอยู่ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร แต่การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเป็นหน้าที่หลักของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรจึงควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงานระดับกระทรวง กรม รวมทั้งหน่วยงานส่วนภูมิภาคในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล เพื่อให้เห็นความสำคัญของภารกิจดังกล่าว และร่วมกันสนับสนุนการดำเนินงานของอบต.

(2) การลงทุนทางธุรกิจการเกษตร ผู้บริหารอบต.ยังไม่มั่นใจว่าจะ

สามารถดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติ ที่กำหนดให้อบต.เป็นเจ้าภาพหลักสนับสนุน ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ให้มีบทบาทในการหาแหล่งเงินทุน เพื่อสนับสนุนกลุ่มอาชีพให้สามารถดำเนินกิจกรรมตามแผนการลงทุน เนื่องจากอบต.ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญด้านการลงทุนทางธุรกิจเกษตร ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลควรเป็นที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิดแก่เจ้าหน้าที่ของอบต.ในการดำเนินงานด้านการพัฒนากลุ่ม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้คำแนะนำในการจัดหาแหล่งทุนดำเนินแก่กลุ่มได้

(3) การจดทะเบียนสมาชิก ขั้นตอนการรับจดทะเบียนและออกบัตร

สมาชิกต้องใช้บุคลากรและงบประมาณ จึงเป็นข้อจำกัดที่จะทำให้อบต.ไม่ดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติ ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตร จึงควรหารือร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสม และสามารถใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ

(4) การจัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และให้บริการ เนื่องจากต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการมากพอสมควร ในการจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือประจำศูนย์บริการฯ ที่สามารถให้บริการเกษตรกรอย่างครบถ้วน อบต.ที่มีงบประมาณจำนวนจำกัดอาจทำให้ประสิทธิภาพการให้บริการลดลง ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตร จึงควรสนับสนุนการดำเนินงานของอบต. โดยประสานการทำงานแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อสนับสนุนการบริการของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

7) การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช อบต.ยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาปฏิบัติงาน และต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก จึงควรมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ ทั้งระดับภูมิภาค คือ จังหวัด อำเภอและตำบล รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่สังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ศูนย์บริหารศัตรูพืช ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพต่างๆ เป็นต้น เข้าไปให้ความรู้แก่อบต.อย่างต่อเนื่อง

8) การกระจายพันธุ์ เนื่องจากขั้นตอนการปฏิบัติยุ่งยาก ต้องใช้บุคลากรและงบประมาณพอสมควร รวมทั้งต้องหาพื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์พืช ดังนั้น การประสานงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลกับ อบต. เพื่อให้การบริหารจัดการภารกิจด้านนี้อย่างเหมาะสม สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9) การรวบรวมและส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น เนื่องจากผู้บริหาร อบต. ยังไม่เข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด รวมทั้งไม่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภารกิจนี้ โดยเฉพาะประเด็นการร่วมกับเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกฯ ทำการศึกษาวิจัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารอบต.เห็นว่าอบต.ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านงานวิจัย ทำให้ภารกิจด้านการรวบรวมและส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงเป็นภารกิจที่มีความเสี่ยงว่าอบต.จะไม่สามารถเปิดให้บริการประชาชนได้ใน ปี 2553 มากที่สุด ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรจึงควรกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานภารกิจนี้ให้ชัดเจนมากขึ้น พร้อมทั้งมอบให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลไปให้คำปรึกษา แนะนำในการดำเนินงาน และอบต.ก็สามารถประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการวิจัย เพื่อขอรับการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

3.1.2 ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ควรดำเนินการ ซึ่งจะทำให้การถ่ายโอนภารกิจเป็นไปตามเป้าหมาย มีดังนี้

1) กรมส่งเสริมการเกษตร ควรมีดำเนินการดังนี้

(1) ปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจน โดยพิจารณา ทบทวนความเหมาะสมของแต่ละภารกิจที่ถ่ายโอนให้ อบต. เพื่อให้ อบต.สามารถปฏิบัติงานได้จริง และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจนในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน

(2) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล ประสานงาน กับอบต.อย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินงานตามภารกิจที่ถ่ายโอนร่วมกัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านที่สังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ศูนย์บริหารศัตรูพืช ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพต่างๆ เป็นต้น ควรเข้าไปสนับสนุนความรู้ด้านวิชาการแก่อบต.อย่างต่อเนื่องด้วย และควรจัดทำแผนการปฏิบัติงาน เพื่อบูรณาการการปฏิบัติงานในระดับกรม โดยกำหนดบทบาท หน้าที่ของสำนัก กอง ผู้เกี่ยวข้องที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อบต.

(3) ควรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานในการถ่ายโอนภารกิจ ให้แก่อบต.ของเจ้าหน้าที่ระดับตำบลอย่างต่อเนื่อง

(4) ควรสนับสนุนการดำเนินงานของ อบต. ตามแผนพัฒนาด้าน การเกษตร โดยจัดทำแผนการปฏิบัติงานและเสนอบประมาณ/โครงการไปยังสำนัก บประมาณ และเมื่อมีการถ่ายโอนภารกิจให้ อบต. ควรถ่ายโอนงบประมาณในจำนวนที่เหมาะสม กับปริมาณงานตามภารกิจที่ถ่ายโอน

2) สำนักงบประมาณ ควรดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง คือ เมื่อมีการตัด โอนงบประมาณของหน่วยงานกรม กระทรวง ไปให้อบต. ควรระบุให้ชัดเจนว่าตัดโอนมาจาก หน่วยงานใด

3) อบต. ควรกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ด้านการเกษตร หรือตำแหน่งอื่นๆ เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจด้านการเกษตรจากหน่วยงานต่างๆ

3.1.3 ข้อเสนอแนะในการประสานการดำเนินงานระดับพื้นที่

1) สำนักงานเกษตรจังหวัด ควรดำเนินการในการเสริมสร้างความเข้าใจกับ อบต. เพื่อให้สามารถดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอน จัดอบรมเพื่อชี้แจงแนวทางการ ปฏิบัติงาน เพื่อชักชวนความ เข้าใจแก่บุคลากรของ อบต.

2) คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล ควรเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับอบต. เกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ

3) สำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอร่วมกับ อบต. คัดเลือกพื้นที่เพื่อ ดำเนินการในลักษณะตำบลนำร่อง เพื่อเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับการถ่าย โอนจากกรมส่งเสริมการเกษตร ศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ตารางที่ 4.14 สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและ
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ภารกิจที่อปท. ต้องปฏิบัติ	ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะในการ นำผลการวิจัยไปใช้
1. การจัดทำแผน พัฒนาการเกษตร ประจำตำบล	การจัดเวทีผู้แทนชาวบ้านกลุ่ม อาชีพ สถาบันเกษตรกร ฯลฯ เป็นงาน ลักษณะที่อบต.เคยปฏิบัติอยู่แล้ว ดังนั้น การที่อบต.จะเป็นเจ้าภาพหลัก ในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าวก็สามารถ ปฏิบัติได้ ส่วนการจัดทำสัญญา ประชาคม (เวทีตำบล) ระหว่างผู้แทน ชุมชน กลุ่มอาชีพสถาบันเกษตรกร ชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ และผู้เกี่ยวข้อง เป็นงานที่มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ยุ่งยาก กว่าการจัดเวทีชุมชน	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ควรเข้าไปสนับสนุนอบต.อย่างใกล้ชิดใน การจัดทำสัญญาประชาคม (เวทีตำบล) ระหว่างผู้แทนชุมชน กลุ่มอาชีพสถาบัน เกษตรกร ชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ และ ผู้เกี่ยวข้อง เนื่องจากเป็นงานที่มีขั้นตอน การปฏิบัติที่ยุ่งยากกว่าการจัดเวทีชุมชน และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับ ตำบลเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานมากกว่าเจ้าหน้าที่ของอบต.
2. การฝึกอบรม อาชีพการเกษตร	การสำรวจความต้องการความรู้ของ เกษตรกร ในการพัฒนาอาชีพการ เกษตรโดยฝึกอบรม เป็นงานที่มี ขั้นตอนการปฏิบัติที่ไม่ยุ่งยาก แต่การ จัดฝึกอบรมเกษตรกรต้องใช้บุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถทางการเกษตร ซึ่งแต่ละ อบต. อาจยังไม่มีบุคลากรด้านนี้ ไม่มาก	ในระยะแรกเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ระดับตำบล จึงควรให้คำปรึกษาแนะนำแก่ อบต.ให้เข้าใจทุกขั้นตอนในการกำหนด หลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพการเกษตร
3. การบริการข้อมูล และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์	งานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารเป็นงานที่อบต.ปฏิบัติ อยู่เป็นประจำอยู่แล้ว แต่การคัดเลือก ผู้สื่อข่าวเกษตรจากผู้แทนของแต่ละ หมู่บ้าน ต้องมีการบริหารจัดการ เพื่อให้ผู้สื่อข่าวเกษตรสามารถปฏิบัติ หน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอบต. อาจยังไม่มีบุคลากรที่มีประสบการณ์ ในการบริหารจัดการดังกล่าว	การคัดเลือกผู้สื่อข่าวเกษตรจากผู้แทนของ แต่ละหมู่บ้าน ต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถทางการเกษตรในการ ดำเนินการบริหารจัดการ โดยกำหนด ขอบเขตบทบาทหน้าที่ วิธีการปฏิบัติงาน และค่าตอบแทน ของผู้สื่อข่าวเกษตรอย่าง ชัดเจน เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมี ประสิทธิภาพและปฏิบัติงานได้อย่าง ต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ภารกิจที่อปท. ต้องปฏิบัติ	ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะในการ นำผลการวิจัยไปใช้
4. การสำรวจข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับ การเกษตร	ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยที่จะ สนับสนุนด้านบุคลากรในการ ปฏิบัติงานด้านการสำรวจข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับการเกษตร แต่อาจจะยัง ไม่ค่อยเข้าใจวิธีปฏิบัติการรายงาน ข้อมูลตามวิธีการที่รัฐกำหนด	กรมส่งเสริมการเกษตรควรกำหนดวิธีการ ปฏิบัติที่ชัดเจน โดยกำหนดประเด็นข้อมูล หลักที่อบต.จะต้องดำเนินการสำรวจ กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการรายงาน ข้อมูล เพื่อเป็นมาตรฐานให้อบต.สามารถ ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ ส่วนข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น ต้องใช้ในแต่ละ ชุมชน ก็สามารถสำรวจเพิ่มเติมเพื่อให้เป็น ข้อมูลระดับชุมชน
5. การรวมกลุ่มและ พัฒนากลุ่ม	ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยที่จะ ปฏิบัติภารกิจต่างๆ ที่เกี่ยวกับการ รวมกลุ่มและพัฒนากลุ่ม แต่การ ติดตามวัดผลงาน ผู้บริหารอบต. อาจยังไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับ ประเด็นและเป้าหมายในการวัดผลงาน เนื่องจากกรมส่งเสริมการเกษตรยัง มิได้ระบุรายละเอียดที่ชัดเจนในแนว ทางการปฏิบัติงาน ส่วนประเด็นการ แนะนำสมาชิกกลุ่มในการจัดหาทุน ดำเนินงาน และการจัดหางบประมาณ จากภาครัฐหรือ อบต.เพื่อสนับสนุน การจัดอบรม เนื่องจากการจัดหาทุน ให้กลุ่มเป็นงานที่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ประสบการณ์ ในการให้คำแนะนำแก่กลุ่มต่างๆ ให้มี การจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อเสนอ แหล่งทุน แต่เจ้าหน้าที่ของอบต.ยังไม่ มีประสบการณ์ในการดำเนินงาน ดังกล่าว	กรมส่งเสริมการเกษตรควรจัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงานที่มีความละเอียดชัดเจน เพื่อให้ อบต.เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ ขอบเขตใน การปฏิบัติงาน รวมทั้งกำหนดเป้าหมายใน การพัฒนากลุ่มให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน ส่วนการแนะนำสมาชิกกลุ่มในการจัดหา ทุนดำเนินงาน อบต.ควรเพิ่มบุคลากรด้าน การพัฒนากลุ่มเพื่อให้สามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้ คำแนะนำในการจัดหาแหล่งทุนดำเนินแก่ กลุ่มได้ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ระดับตำบลควรเป็นที่ปรึกษาในการ ดำเนินงานอย่างใกล้ชิดด้วย

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ภารกิจที่อปท. ต้องปฏิบัติ	ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะในการ นำผลการวิจัยไปใช้
6. ศูนย์บริการและ ถ่ายทอด เทคโนโลยี การเกษตร ประจำตำบล	(6.1) การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตร ผู้บริหารอปท.เห็นด้วยที่ จะดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติ ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร แต่ยังต้องพิจารณาถึงงบประมาณที่มี อยู่ด้วย	การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเป็น หน้าที่หลักของศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรจึงควรมี การชี้แจงทำความเข้าใจระหว่าง หน่วยงานระดับกระทรวง กรม รวมทั้ง หน่วยงานส่วนภูมิภาคในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล เพื่อให้เห็นความสำคัญ ของภารกิจดังกล่าว และร่วมกันสนับสนุนการดำเนินงาน ของอปท.
	(6.2) การลงทุนทางธุรกิจการเกษตร พบว่า ผู้บริหารอปท.ยังไม่มั่นใจว่า จะสามารถดำเนินการตามแนวทางการ ปฏิบัติ ที่กำหนดให้อปท.เป็นเจ้าภาพ หลักสนับสนุนศูนย์บริการและ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำ ตำบล ให้มีบทบาทในการหาแหล่ง เงินทุนเพื่อสนับสนุนกลุ่มอาชีพให้ สามารถดำเนินกิจกรรมตามแผนการ ลงทุน เนื่องจากอปท.ยังขาดบุคลากร ที่มีความรู้ความชำนาญด้านการ ลงทุนทางธุรกิจเกษตร	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบล ควรเป็นที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิดแก่ เจ้าหน้าที่ของอปท.ในการดำเนินงาน ด้านการพัฒนากลุ่ม เพื่อให้สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้คำแนะนำในการจัดหาแหล่ง ทุนดำเนินแก่กลุ่มได้

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ภารกิจที่อปท. ต้องปฏิบัติ	ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะในการ นำผลการวิจัยไปใช้
	(6.3) การจดทะเบียนสมาชิก พบว่า ผู้บริหารอปท.มีความเห็นด้วยที่จะ ดำเนินการจดทะเบียนสมาชิก ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล โดยสามารถ ปฏิบัติงานในขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อนเช่น การประชาสัมพันธ์ แต่ ขั้นตอนการรับจดทะเบียนและออก บัตรสมาชิกต้องใช้บุคลากรและ งบประมาณ จึงเป็นข้อจำกัดที่อาจจะ ทำให้อปท.ไม่สามารถดำเนินการตาม แนวทางปฏิบัติ	กรมส่งเสริมการเกษตร ควรหารือ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงานที่ เหมาะสม และสามารถใช้เป็นมาตรฐาน เดียวกันทั่วประเทศ
	(6.4) การจัดตั้งศูนย์บริการและ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำ ตำบล และให้บริการ พบว่า ผู้บริหารอปท.มีความเห็นด้วยที่จะ ดำเนินการเกี่ยวกับการให้บริการของ ศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ส่วนประเด็นการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือประจำศูนย์บริการฯ ผู้บริหารอปท.มีความเห็นด้วยระดับ ปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะต้องใช้ งบประมาณในการดำเนินการมาก พอสมควร ในการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือประจำศูนย์บริการฯที่ สามารถ ให้บริการเกษตรกรอย่าง ครบถ้วน	กรมส่งเสริมการเกษตร ควรสนับสนุน การดำเนินงานของอปท. โดยประสาน การทำงานแบบบูรณาการระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและ ภายนอกองค์กร เพื่อสนับสนุนการ บริการของศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ภารกิจที่อปท. ต้องปฏิบัติ	ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะในการ นำผลการวิจัยไปใช้
7. การสำรวจ ช่วยเหลือ ป้องกันกำจัด ศัตรูพืช	ผู้บริหารอปท.มีความเห็นด้วยใน ประเด็นที่มีแนวทางการปฏิบัติที่ไม่ ยาก มีลักษณะงานใกล้เคียงกับงานที่ อปท.ปฏิบัติอยู่แล้ว ได้แก่ การ ประกาศเตือนการระบาดของศัตรูพืช แก่เกษตรกร การแต่งตั้งเกษตรกร อาสาสมัครเพื่อดำเนินการสำรวจการ ระบาด การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบงานการสำรวจศัตรูพืช ของ อปท. และประสานกับเจ้าหน้าที่ รัฐวางแผนการควบคุมปริมาณการ ระบาดของศัตรูพืช ส่วนภารกิจที่ ต้องใช้ความรู้ ประสบการณ์ ความ เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และ งบประมาณจำนวนมาก ผู้บริหาร อปท.จะมีความเห็นด้วยในระดับปาน กลาง ได้แก่ การให้บริการเครื่องมือ ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแก่ เกษตรกร การให้คำแนะนำวิธีการ ป้องกันกำจัดศัตรูพืชเบื้องต้นแก่ เกษตรกร และการให้บริการปัจจัย อื่นๆ ทดแทนสารเคมี แก่เกษตรกร ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการ ระบาดของศัตรูพืช ทั้งนี้ อาจ เนื่องมาจากผู้บริหาร อปท. เห็นว่า อปท.ยังขาดบุคลากรที่มีความ เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาปฏิบัติงาน	ควรมีการทบทวนแนวทางการปฏิบัติใน ภารกิจดังกล่าวร่วมกันระหว่างกรม ส่งเสริมการเกษตรและอปท. เพื่อปรับปรุง แนวทางปฏิบัติให้มีความเหมาะสมที่จะ นำไปปฏิบัติให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมได้ และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ ทั้งระดับ ภูมิภาค คือ จังหวัด อำเภอและตำบล รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ สังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ ศูนย์ บริหารศัตรูพืช ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา อาชีพต่างๆ เป็นต้น เข้าไปให้ความรู้แก่ อปท.อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ภารกิจที่อปท. ต้องปฏิบัติ	ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะในการ นำผลการวิจัยไปใช้
	และต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก สำหรับประเด็นให้บริการสารเคมีแก่ เกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนจาก การระบาดของศัตรูพืช ผู้บริหาร อบต.มีความเห็นด้วยในระดับน้อย ซึ่งมีระดับความเห็นด้วยน้อยกว่า ประเด็นอื่นๆ อาจเป็นเพราะนอกจาก จะต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก แล้ว ยังมีกระแสการลดการใช้ สารเคมีที่มีการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง	
8. การกระจายพันธุ์	ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยใน ประเด็น การสนับสนุนพืชพันธุ์ดีแก่ เกษตรกร การนำพืชพันธุ์ดีจากรัฐไป จัดสร้างแปลงขยายพันธุ์ และการ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดสร้าง แปลงขยายพันธุ์พืชพันธุ์ดี ทั้งนี้ อาจ เนื่องมาจากขั้นตอนการปฏิบัติที่ ยุ่งยาก ต้องใช้บุคลากร งบประมาณ พอสมควร ส่วนประเด็นที่อบต.ต้อง หาพื้นที่จัดทำแปลงขยายพันธุ์พืชนั้น เป็นลักษณะงานที่ค่อนข้างยุ่งยากใน การปฏิบัติ ทำให้ผู้บริหารอบต.มี ระดับความเห็นด้วยน้อยกว่าประเด็น อื่นๆ	ควรมีการประสานงานร่วมกันอย่าง ใกล้ชิดระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรระดับตำบลกับ อบต. เพื่อให้ การบริหารจัดการภารกิจด้านนี้อย่าง เหมาะสม สามารถบริการประชาชนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ภารกิจที่อปท. ต้องปฏิบัติ	ความคิดเห็น	ข้อเสนอแนะในการ นำผลการวิจัยไปใช้
9. การรวบรวมและ ส่งเสริมพัฒนา ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	ผู้บริหารอบต.มีความเห็นด้วยในระดับ ปานกลางในประเด็น ได้แก่ การจัดทำ แผนปฏิบัติงาน การจัดทำเอกสาร เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน การจัดตั้งคณะกรรมการคัดเลือกภูมิ ปัญญาท้องถิ่น การดำเนินการสำรวจ ข้อมูล การจัดทำแบบสำรวจข้อมูล การจัดตั้งเครือข่ายศูนย์เรียนรู้เพื่อ เผยแพร่ผลการวิจัย และการสนับสนุน งบประมาณค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ อาจเนื่อง มาจากผู้บริหารอบต. ยังไม่เข้าใจแนว ทางการปฏิบัติงานที่กรมส่งเสริม การเกษตรกำหนด รวมทั้งไม่มี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานภารกิจ นี้ และมีภารกิจที่ผู้บริหารอบต.มี ความเห็นด้วยในระดับน้อย คือการ ร่วมกับเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ ได้รับการคัดเลือกฯ ทำการ ศึกษาวิจัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหาร อบต. เห็นว่าอบต. ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความ เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านวิจัย	กรมส่งเสริมการเกษตรควรกำหนดแนว ทางการปฏิบัติงานภารกิจนี้ให้ชัดเจนมาก ขึ้น พร้อมทั้งมอบให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรระดับตำบลไปให้คำปรึกษา แนะนำในการดำเนินงาน และอบต.ก็ สามารถประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการวิจัย เพื่อขอรับการสนับสนุน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอบต.ในภารกิจที่ผู้บริหาร
อบต.เห็นว่าสามารถปฏิบัติได้ยาก คาดว่าจะมีปัญหาอุปสรรคในการเปิดให้บริการประชาชนไม่ทัน
ในปี 2553 ได้แก่ การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืช การกระจายพันธุ์ และการรวบรวม
ส่งเสริมพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะสามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่าง
ตรงประเด็น ส่งผลให้อบต.สามารถปฏิบัติภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมส่งเสริมการเกษตร
ได้อย่างครบถ้วนทั้ง 9 ภารกิจ

3.2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการทำงานของหน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ทั้งหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในการสนับสนุนดำเนินงานของ อบต. ในการปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอน

3.2.3 ควรศึกษาการดำเนินงานของ อบต. ในการปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมส่งเสริมการเกษตร โดยศึกษาในเชิงลึกเฉพาะบางพื้นที่ที่มีปัญหาในการดำเนินงาน